

ความหลากหลายของสัตว์เลื้อยลูกด้วยนม ตามโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปิติ ราชวงศ์

สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 7 กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช

บทคัดย่อ

การศึกษาความหลากหลายของสัตว์เลื้อยลูกด้วยนม ตามโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จำนวน 7 พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่โครงการสร้างป่าตามแนวพระราชดำริและป่าพันธุกรรมพืช อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครราชสีมา พื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ไทรโยค อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี พื้นที่สวนสัตว์เปิดเขาเขียว อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พื้นที่ อพ.สธ. หมู่เกาะแสมสารและเกาะช้างเคียง จังหวัดชลบุรี พื้นที่เกาะกูด เกาะช้าง-เกาะรัง อำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด พื้นที่เกาะกาเบ็ง อำเภอละอุ่น จังหวัดสตูล และพื้นที่เกาะระ-เกาะพระทอง อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหลากหลาย ความสัมพันธ์กับถิ่นอยู่อาศัยและสถานภาพของสัตว์ป่าแต่ละชนิดศึกษาโดยวิธีทางตรงและทางอ้อมควบคู่กันไป เริ่มดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ. 2540-2548 ตามลำดับ ผลการศึกษาพบสัตว์เลื้อยลูกด้วยนมในพื้นที่ต่างๆ ดังนี้ คือ พื้นที่โครงการสร้างป่าตามแนวพระราชดำริและป่าพันธุกรรมพืช พบจำนวน 15 ชนิด (สัตว์ขนาดกลาง-ขนาดใหญ่) พื้นที่ อพ.สธ. ไทรโยค พบจำนวน 20 ชนิด พื้นที่สวนสัตว์เปิดเขาเขียว พบจำนวน 34 ชนิด พื้นที่ อพ.สธ. หมู่เกาะแสมสาร-เกาะช้างเคียง และพื้นที่เกาะกูด พบจำนวน 37 ชนิด พื้นที่เกาะช้าง-เกาะรัง พบจำนวน 23 ชนิด พื้นที่เกาะกาเบ็ง พบจำนวน 22 ชนิด และพื้นที่เกาะระ-เกาะพระทอง พบจำนวน 18 ชนิด รวมชนิดสัตว์ที่สำรวจพบในพื้นที่โครงการฯทั้งสิ้น 82 ชนิด มีสถานภาพเป็นสัตว์ป่าสงวน 1 ชนิด (เลียงผา) สัตว์ป่าคุ้มครอง 52 ชนิด เป็นชนิดที่เพาะพันธุ์ได้ 4 ชนิด (ลิงกัง, กระเจียน, เก้ง, กวางป่า) เป็นชนิดที่มีความเสี่ยงสูงต่อการสูญพันธุ์จากพื้นที่ธรรมชาติในอนาคตอันใกล้ (EN) จำนวน 6 ชนิด (เสือไฟ, เสือโคร่ง, เนื้อทราย, วัวแดง, กระต๊อบ, ช้างป่า) เป็นชนิดที่ใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง (CE) 1 ชนิด (ค้างคาวกิตติ) ชนิดที่มีแนวโน้มสูญพันธุ์ในอนาคต (VU) จำนวน 8 ชนิด (ลิงกัง, ลิงแสม, เม่นใหญ่, หมึกกล้วย, หมึกคน, เสือดำ, โลมาขาวเทา, เลียงผา)